

Katoliški GLAS

UREDNIŠTVO IN UPRAVA:
Gorizia, Riva Piazzutta, 18 - tel. 3177

Polletna naročnina L. 800
Letna naročnina L. 1.500
Letna inozemstvo L. 2.500
Poštno čekovni račun: štev. 24/12410

Leto XI. - Štev. 2

Gorica - četrtek 2. januarja 1959 - Trst

Posamezna številka L 30

Januar - mesec katoliškega tiska

Tudi letos obhajamo v januarju mesec katoliškega tiska. V preteklih letih se je tak mesec pokazal za tako koristnega in tudi potrebnega, da ga moramo obdržati tudi zanaprej.

Mesec katol. tiska naj služi predvsem, da za dober tisk molimo. Mi tudi s tiškano besedo delamo za Boga in za duše. Tako delo je pa uspešno samo, če ga tudi Bog blagoslovi, sicer »bodo zastoj zidarji zidali hišo« (psalm). Bog bo blagoslovil, ako ga bomo prosili. »Prositi in se vam bo dalo.« Moliti moramo torej v tem mesecu za naš katol. tisk, to je za vse tiste, ki se pri katol. tiskovnih podjetjih trudijo in jih vodijo. Potem za one, ki pri katol. časopisih sodelujejo, saj se časopis ne sestavlja in piše sam. In še za vse druge, ki kakor koli pomagajo pri širjenju dobrega čtiva.

Poleg molitve je druga važna dolžnost, da se na katol. tisk naročimo in ga plačamo. Pravijo, da katol. časopisi in revije finančno najteže izhajajo zato, ker jih ljudje najmanj kupujejo. To ne bo držalo povsod in za vse dežele. Vemo, da v ZDA, na Holandskem in tudi v Nemčiji katoliški tisk uspešno tekmuje z drugim in tudi finančno stoji na zelo trdnih nogah. Za to se morajo katoliški časopisi zahvaliti tamkajšnjim katoličanom, ki se zavedajo, da jim je katoliški tisk prav tako potreben, kakor cerkve in duhovniki, ali kakor katoliške šole in zavodi. Saj je danes v življenju drugo z drugim tako tesno povezano, da ako eno peša, peša tudi drugo. Ako peša katoliški tisk, peša tudi obisk cerkva in s tem vse versko življenje.

V tem oziru smo bili mi Slovenci v preteklosti na zelo častnem mestu med katoličani v Evropi. Naši škofje od Slomske dalje so dobro razumeli važnost in potrebo katol. tiska, zato pa so vedno posvečali največjo skrb ravno tisku. Najboljši slovenski duhovniki so v preteklosti posvetili svoje duhovne in telesne sile razvoju katol. tiska in verniki so njihovevemu trudu vedno velikodušno odgovarjali. Mohorjevo v Celovcu so vedno vodili najboljši koroški duhovniki: Andrej Eenspieler, dr. Valentin Müller, msgr. Podgorc idr. Dnevnik Slovenec v Ljubljani, verski mesečnik Bogoljub, Cvetje sv. Frančiška in še kar je bilo na Slovenskem katol. tiska, so ustanovili in vodili duhovniki.

PRI NAS NA PRIMORSKEM

Tudi pri nas na Primorskem je bilo tako. Na Goriškem sta se odklovala dr. Anton Gregorič in dr. Andrej Pavlica pred prvo svetovno vojno. Na Tržaškem pa prof. dr. Ivan Tul in dr. Jakob Ukmur. V dobi med obema vojnoma moramo omeniti Virgila Ščeka, Filipa Terčelja, Venceslava Beleta ter msgr. Ličana. Po zadnji vojni msgr. Novaka, msgr. Brumata in Stanka Staniča. Poleg teh je še skoro brez števila drugih, ki so bolj ali manj anonimno sodelovali pri katol. tisku, da je bil tako mogočen in tako vsestransko odličen, kot ga ni imel zlepa kak drug katol. narod.

To tradicijo nadaljujejo slovenski duhovniki tudi sedaj po drugi vojni povsod, kjerkoli so Slovenci razkropljeni. Zato vidimo, da povsod, kjer biva kaka večja skupina Slovencev s svojim duhovnikom, imajo tudi svoje katoliško glasilo ali celo več. Posebno moramo v tem oziru občudovati slovenske izseljence v Argentini, kjer tiskajo toliko stvari in tako kvalitativno, da jih še sedanja Slovenija ne premore. In vsemu temu stoji na čelu slovenski duhovniki.

Tudi tukaj na Primorskem skušamo slediti zgledu onih, ki so bili pred nami. Zato ob sodelovanju dobrih laikov tiskamo in izdajamo: tednik Katoliški glas, mesečnik za otroke Pastirček, družinsko mesečno revijo Mladiko, koledar in knjige Gor. Mohor. družbe ter Knjižice. Poleg tega izide tu pa tam še kaj drugega.

Za one, ki so vajeni živeti v velikih in bogatih razmerah, se zdi morda vse to le malo. In vendar ni malo, če pomislimo

na objektivne težave naše maloštevilne manjšine v Italiji. Če kljub temu uspeva naš tisk, se moramo zahvaliti našemu vernemu ljudstvu. Kakor v preteklosti tako je tudi danes veren slovenski človek zvest in požrtvovalen. Prav tej zvestobi in požrtvovalnosti se moramo zahvaliti, ako naš zamejski katol. tisk uspeva. Obenem sta nam zvestoba in požrtvovalnost našega ljudstva poročstvo, da bo uspeval še naprej. UREDNIŠTVO

EVROPA V NOVO LETO

S 1. januarjem je stopila v veljavo pogodba o Skupnem evropskem tržišču (SET). Kar je že dolgo bila želja, da bi se namreč Evropa zdramila iz svoje preživele miselnosti ter strukture, začenja postopoma postajati stvarnost. Moralo je preteči trinajst let po končani drugi svetovni vojni, ki je pustila v opustošenju in v razdejantju večino evropskih držav, da so odgovorni državniki spoznali, da bo mogoče njihovim deželam zagotoviti trajno blaginjo edinole v skupnem sodelovanju ter prizadevanju. Čim tesnejše bo to sodelovanje, tem večja bo varnost in blagostanje. Današnje razmere zahtevajo, da se države ne smejo več zapirati same vase, v zaprte avtarhične kroge, temveč da se morajo v svojih prizadevanjih povezati z ostalimi deželami in celinami. Danes živimo v taki medsebojni odvisnosti, da je blagostanje ene dežele odvisno od blagostanja vseh ostalih. Krilatica, da smo vsi v istem čolnu, je danes aktualna kot še nikoli.

Šest držav Zahodne Evrope je zato sklenilo združiti svoja gospodarstva in s tem svojo usodo. Evropa stoji pred važnimi gospodarskimi spremembami, ki bodo z leti popolnoma preosnovala gospodarstvo naše celine.

1. JANUAR 1959

Kaj se je pravzaprav zgodilo s prvim januarjem? Predvsem dve stvari, in sicer:

1) vse carinske pristojbine med članicami SET (Italija, Francija, Nemčija, Holandska, Belgija in Luksemburg) so se znižale za 10% kot začetek na poti do popolne odprave carinskih pregrad. Gre sicer za skromen ter skoro simboličen ukrep, toda temeljne važnosti za nadaljnji razvoj;

2) drug tak temeljni ukrep je 20% povečanje in razširitev uvoznih deležev ali kontingentov kot uvod v postopno odpravo trgovinskih omejitev v količinah blaga med šestimi deželami. Posledice te sprostitev bodo države, ki so doslej omejevale uvoz blaga, že v tem letu občutile, zlasti Francija.

Uporniki zmagali na Kubi

Novo leto je prineslo največjo novost na Kubi. Tam so nepričakovano naglo zmagali uporniki, ki so se že dve leti dolgo borili zoper diktatorskega predsednika Battista. Nič ni kazalo, da bi Battista tako naglo klonil. Toda čete mladega uporniškega poveljnika Fidel Castra so zasedle glavna središča nasadov sladkornega trsa, ki je glavni pridelek Kube; z njimi so potegnili tudi delavski sindikati, ki so proglasili v Havani splošno stavko, in Battista je moral podati ostavko in na vrat na nos zbežati iz dežele. Uporniki so sedaj gospodarji

FANFANI V EGIPTU

Pretekli torek je italijanski ministrski predsednik Amintore Fanfani odletel v Egipt, da obiše Nasserja. Ta pot je bila že dolgo na sporedu in so je parkrat odložili iz raznih razlogov. Fanfani upa urediti z Nasserjem razne višee zadeve med Italijo in Egiptom, zlasti vprašanje italijanskih državljanov v Egiptu in njih gospodarski obstoj. Poleg tega hoče tudi posredovati med Nasserjem in zapadnim svetom ter poskusiti, ali bi bilo mogoče arabske nacionaliste z Nasserjem vred

odtrgati od pretesnih zvez s Sovjeti ter jih znova približati zapadu.

To Fanfanijevo potovanje hoče izrabiti tudi grška vlada, da pospeši rešitev ciprske krize. Vsled tega je kar nenapovedano povabila Fanfanija, naj se na potu iz Egipta ustavi za dva dni v Atenah. Ital. ministrski predsednik je povabilo sprejel. Zato bo od petka do nedelje gost v Atenah.

Upajmo, da bo Fanfaniju njegova pomirjevalna akcija na Vzhodu uspela.

nutka dalje so vlade začele skrbno nadzirati svoj denar in gospodarstvo, da je bilo čim manj odvisno in vezano na mednarodni trg. V ta namen si je vlada tudi zagotovila monopol nad trgovino s tujimi devizami. Vojna uničenja so še povečala neuravnovešenost plačilnih bilanc.

Sele po drugi svetovni vojni, ko so si zapadne države z ameriško pomočjo gospodarsko opomogle, so začele misliti na sprostitev nadzorstva nad valutami. Zamenljivost valut pomeni zato pravzaprav sprostitev medsebojnih trgovinskih izmenjav; to je tudi cilj, ki so si ga postavile omenjene države.

NOVI EVROPSKI DENARNI DOGOVOR

Posledica denarne zamenljivosti je ukinitvev Evropske plačilne zveze, t. j. mednarodne ustanove, v okviru katere so si doslej posamezne države poravnale medsebojne račune (kredite in dolgove), izvirajoče iz medsebojnih blagovnih izmenjav. Evropska plačilna zveza ni več potrebna spričo zamenljivosti valut, ker sedaj si lahko države direktno med seboj poravnajo plačilne obveznosti. Kljub temu jo bo nadomestil novi Evropski denarni dogovor, ki so ga imeli že več let (od l. 1955) pripravljene za slučaj ponovne uvedbe denarne konvertibilnosti. Po tej pogodbi se bodo krediti podeljevali samo državam, ki so izčrpale svoje rezerve v zlatu, torej bolj potrebnim.

RAZVREDNOTENJE FRANCOSKEGA FRANKA

Sprostitev blaga na eni ter valut na drugi strani je najbolj zbežalo Francijo, ki je zaradi posebnih notranjih razmer (vojna v Alžiriji požre letno tisoč milijard frankov) držala visok tečaj franka, čeprav je bila njegova stvarna vrednost manjša. Da bi bila kos mednarodnemu tekmovanju, je francoska vlada sklenila razvrednotiti svoj denar (frank) za 18%. To bo na eni strani pospeševalo izvoz francoskih izdelkov, na drugi pa podražilo življenje. Do te radikalne odredbe je moralo priti, ker je voda silila v grlo; francosko gospodarstvo je bilo res potrebno temeljne preosnove. To je odkrito povedal v nedeljo 28. dec. po TV sam gen. De Gaulle, ki je izjavil, da je Francija v preteklem poletju bila že na robu bankrota. »Postali smo mednarodni beračiči«, je dejal finančni minister Pinay. De Gaulle je pozval Francoze k varčnosti in zdržnosti, ker so za ozdravljenje gospodarstva potrebne velike žrtve. Novi državni proračun predvideva nove davke ter znižanje nekaterih državnih podpor. — Izdali bodo nov denar. Veljal bo 100 sedanjih frankov. Ukrep je bolj psihološkega značaja.

Evropa stopa v novo leto v znamenju novih pobud in preobrazb, ki upamo, da bodo prinesle lepšo in bolj sigurno bodočnost. Vsak začetek je težak. Se eno vprašanje čaka rešitve in sicer vsparitev Svobodnega trgovinskega področja (STP) med šestimi državami Male Evrope ter enajstimi članicami OECE. Ker se o tem niso mogli sporazumeti na decembrskih sestankih v Parizu, so sklenili se še enkrat sestati 15. januarja. Obe strani kažeta znake dobre volje, da prideta do sporazuma. Upamo, da bo do tega res prišlo, ker bi bila razdeljenost Evrope v dve gospodarski področji res nesmiselna po tolikih skupnih naporih.

Kot rečeno, se bo to praktično malo ali nič poznalo v vsakdanjem življenju. Prav zato, da se prepričijo nenadne spremembe, so predvidena tri prehodna razdobja štirih let za postopno uveljavljanje Skupnega tržišča. Zgoraj omenjena ukrepa sta važna zato, ker pomenita prvi korak na poti k ustvaritvi nove Evropske gospodarske skupnosti.

Oba gornja ukrepa se nanašata na proizvode, uvožene iz držav skupnosti, iz Alžirije ter iz francoskih prekomorskih držav in ozemelj, in sicer veljata tako za industrijske, kakor za poljedelske proizvode.

Kar se tiče drugih držav, ki niso članice SET, se 10% znižanje carin raztegne tudi na države članice OECE (Evrop. organiz. za gospod. sodelovanje) in GATT (Splošni sporazum o tarifah-trgovini). V poštev pride kakih petdeset držav. Zvišanje kontingentov za industrijske proizvode iz držav OECE je dovoljeno samo pod pogojem recipročnosti. — S temi ukrepi, ki so stopili v veljavo 1. januarja, so hotele članice skupnosti iti naproti ostalim državam v pričakovanju ustanovitve širše povezave med SET ter državami članicami OECE, ki jih vodi Velika Britanija. Pogajanja o tem se bodo pričela oz. nadaljevala 15. januarja.

Poleg tega je stopila v veljavo z novim letom tudi Evropska skupnost za atomsko energijo (EVRATOM). Na ta način so med članicami odpravljene carinske pristojbine za reaktorje, jedrska goriva ter nekatere surovine, ki so važne za gradnjo in uporabo atomskih naprav.

ZAMENLJIVOST VALUT

Druga važna sprememba, ki je nastopila v zapadnoevropskih državah, je tako imenovana zamenljivost valut ali denarna konvertibilnost. S tem izrazom označujemo to, da si z denarjem, ki ga imamo, lahko preskrbimo katero koli tujo valuto (denar). Vendar v našem primeru gre zaenkrat za zamenljivost, dovoljeno le tujim

na Kubi in so že postavili novega predsednika in novo vlado.

TITO V INDOZEZIJ

Med diplomatskimi popotniki je tudi jugoslovanski predsednik Tito. Ta je sicer odpotoval že pred prazniki, vendar tudi njega lahko štejemo med potujoče diplomate tega novega leta. Iz Indonezije poročajo o zelo toplim sprejemom in dobrih uspehih. Toplo je tam doli gotovo, saj smo na ekvatorju; ali bo potovanje tudi politično in gospodarsko dobro uspelo, bo pokazala bodočnost.

NAŠ TEDEN V CERKVI

11. I. nedelja, 1. po Razgl. G.: sv. Družina
12. I. ponedeljek: sv. Modest, škof
13. I. torek: Spomin na krst N. G. Jez. Kr.
14. I. sreda: sv. Hilarij, cerkv. uč., škof
15. I. četrtek: sv. Pavel Puščavnik, spozn.
16. I. petek: sv. Marcel, papež
17. I. sobota: sv. Anton Puščavnik, spozn.

SV. PAVEL, prvi puščavnik, umrl je 15. januarja, star 113 let.

Ko je rimski cesar Decij preganjal kristjane, je zbežal mladi Pavel v puščavo; bal se je, da ne bi mogel ostati zvest sv. veri, če bi ga ujeli rablji in mučili.

Menil je, vrniti se, ko mine preganjanje. Medtem mu je puščavniško življenje, posvečeno molitvi in zatajevanju, začelo dopadati. Ostal je v puščavi do svoje smrti. Njemu so se pridružili tudi drugi. Bil jim

Praznik sv. Družine

Vsemogočni Bog, oče in stvarnik človeškega rodu, je določil in razodel, da naj ljudje ne živijo kot osamljeni samotarji, ampak kot člani neke družine, Vsak človek mora imeti svojo družino. Brez nje je večna sirota na tujih tleh, nikjer doma, nikjer zaščiten, od nikogar iskreno ljubljen. Družino vsakdo potrebuje, vsakomur je potrebna in koristna od rojstva pa do zrele dobe. Družina je potreba našega srca in zahteva naše narave. Otrok je nebolj in brez moči, sam si ne more pomagati. Otrok potrebuje svojo skrbno mater in skrbnega očeta. Potrebuje mater, da ga ljubi, neguje in vzgaja; in potrebuje očeta, da ga preživlja in previdi. Otrok brez staršev je kakor priroda brez sonca. Njegova mladost je pusta in mračna. Tak otrok ne pozna prave dobrote in prave ljubezni, tak otrok ni okusil in užival prijetne toplote domačega ognjišča. Izkušnja nas uči, kako žalostno je življenje tistih otrok, ki nimajo staršev, tistih, ki so sirote brez družine, brez matere in brez očeta. Imejmo veliko sočutje in usmiljenje z njimi! In skrbimo za krščansko urejenost naših družin! Družina ni namreč zgolj potreba našega srca in zahteva naše narave. Družina

je za voditelja in učenika v duhovnem življenju.

Puščavniško življenje se je, v Egiptu posebno, zelo razvilo. Ti sveti možje, možje molitve in zatajevanja, so molili in se žrtvovali za preganjanje Cerkev.

Puščavniško življenje je potem nadomestilo samostansko življenje. Poleg tega, da se redovniki in redovnice odtegnjejo svetu in skrbijo za svojo dušo, so tudi velika molitvena armada za vso Cerkev in ves svet.

Pa tudi če nismo v samostanu, moramo moliti za Cerkev in se zanjo kaj žrtvovati. Posebno sedaj v svetovni osmini naredimo to dolžnost. Poleg tega imamo neprestano skrb za Cerkev molka: to je za preganjanje kristjane pod komunističnim bičem.

na ni človeška iznajdba, ampak družina je božja ustanova. Bog hoče imeti družino in družinsko življenje. Bog ne mara otrok zraslih na koruzi, on ne mara sirot in življenja na koruzi, Bog hoče in želi družine, krščanske družine in lepo družinsko življenje.

Družina je torej božja zamisel in božja ustanova. Iz tega sledi, da mora biti urejena po božji volji in po božji postavi. Uredimo naše družine ne po brezbožnih načelih, ne po poganjski morali, ampak po božji postavi, po krščanskih pravilih in po krščanski morali!

Sv. Družina je svetli vzor vseh družin. Posnemajmo njene svete osebe in čednosti, posnemajmo njeno ljubezen in svetost! Družinski očetje, vaš vzgled bodi skrbni sveti Jožef! Družinske žene in matere, glejte na Marijo in posnemajte Marijo! Bodite verne, zveste in poštene! Dajte nam dobre otroke, vzgajajte jih skrbno za Boga in rod! Vam otrokom pa naj sveti vse življenje Jezus, brezgrešni in popolni Jezus! — Poskrbimo, da bo v naših hišah, domovih in osebaj trajno vladal Bog! Nismo namreč ustvarjeni za zemljo, ampak za Boga, za božjo slavo in sv. nebesa. — Sv. Družina, prosi za nas!

volilno pravico. Opozicija, ki jo predstavljajo komunisti, se je sklepu zelo upirala. Čudno, da so komunisti v nekaterih primerih tako nazadnjaški. Sicer pa že vedo zakaj in tudi mi vemo. Boje se, da od slej pri svobodnih volitvah ne bodo več prišli na površje in na vlado.

80-letni novomašnik

V cerkvi sv. Frančiška Ksaverija v Rio de Janeiru je kardinal podelil mašniško posvečenje bivšemu advokatu Jožefu Bernardu de Martinis Castillu. Čeprav 80 let star, bo lahko pri sv. daritvi molil: Stopil bom k božjemu oltarju, k Bogu, ki razveseljuje mojo mladost.

Novo semenišče v Betlehemu

Trideset bogoslovcev je prvič preživelo božične praznike v novem semenišču v Betlehemu. Stavba je zgrajena na kraju, kjer naj bi se v božični noči angeli prikazali pastirjem.

Korejski predsednik se zahvaljuje katoličanom

Korejski predsednik Sygman Rhee se je javno zahvalil katoličanom za vso pomoč, ki jo nudijo njegovi deželi.

LJUBLJANSKE ŽALE IZ ŽIVLJENJA NAŠIH LJUDI

Letos mine dvajset let, kar je ljubljanska mestna občina zgradila »Zale« po načrtih mojstra Plečnika. Ta si je poslednje počivališče Ljubljancem zamislil kot ločeno postavljene kapelice ali vežice, češ da to ustreza razpoloženju slovenskega človeka do rajnkih in bo imelo domačnost značaj obnem z religioznim navdihom. Kot osrednja zgradba na tem stavbišču naj bi bila velika kapela - molilnica, ostali kompleks pa naj bi zavzele manjše zidane lope, med seboj ločene, vsaka z enotnim vrtnim okoljem. Glavni vhod na ves ta prostor, nekak »sveti gaj«, naj bi bila impozantna stebriščna stavba, povišana v enonadstropen stebrenik. Ta Plečnikov genialni načrt je mestni svet soglasno odobril in poleti 1938 so pričeli z gradnjo.

NOVO IME

Novemu stavbnemu kompleksu je bilo treba dati prikladno značilno ime. Na predlog Jos. Westra so mu dali ime »Zale«, kar je staroslovjanska beseda, ki pomeni grobišče.

Leta 1939 so stavbe na Zalah v glavnem dogradili in tedaj se je odprlo vprašanje tudi za poimenovanje posameznih kapelic. Prof. Plečnik jih je v svojih skicah imel označene z rimskimi številkami.

V skupnem razgovoru sta Plečnik in Jos. Wester izbrala, da bosta posameznim kapelicam dala imena po svetnikih. V ta namen sta najprej določila imena svetnikov zavetnikov ljubljanskih župnij, nato pa še nekaterih drugih znanih ljudskih svetnikov. Zadnjo sta imenovala po Adamu in Evi, češ ta naj bo za one, ki niso katoličani. Monumentalno molilnico sredi Zal sta posvetila Vsem svetnikom.

Mestni svet je vse te predloge odobril in tako je Ljubljana tik pred začetkom druge svetovne vojne dobila eno svojih največjih in najlepših umetnin, Zale.

APOSTOLSTVO MOLITVE

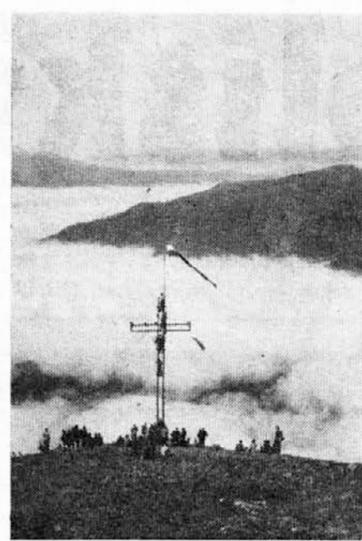
V KRISTUSU IN S KRISTUSOM

Ko je božji Sin postal človek, je ostal v najtesnejši zvezi z Bogom. Vse svoje misli, čustva in dejanja je neprestano posvečal z dobrim namenom in jih daroval svojemu nebeškemu Očetu. Izpolnjevanje božje volje je smatral za svojo glavno nalogo. Sam je rekel, da je njegova jed izpolnjevanje Očetove volje. Jezus kot človek je najpopolnejši vzor pravega člana in članice Apostolstva molitve. Pokojni Pij XII. je rekel: Vsakdanja posvetitev je glavno pri Apostolstvu molitve. S tem postane življenje kristjana neke vrste žrtev, ki se v Kristusu in s Kristusom daruje v čast Boga Očeta in v rešenje duš.

MOLITVENI NAMENI ZA JANUAR

Da bi se kristjani čutili najtesneje združeni s sv. Cerkvijo! (Splošni namen)

Sv. Cerkev je naša mati. Kakšni njeni otroci bi bili, če ne bi z njo čutili? Če se ne bi z njo veselili njenih uspehov in žalostili v njenih težavah in trpljenju? Toda še več! Ona ni samo naša mati, temveč smo mi vsi z njo tako tesno združeni, da tvorimo z njo eno živo celoto kakor telo in njegovi udje. V to najtesnejšo živo zvezo nas druži sam Kristus, ki je kakor trta in mi mladice te trte ali glava in sv. Cerkev njegovo telo. Ud, ki se ne čuti več zvezanega s svojim telesom, je mrtev in brez koristi. Premi-

GORI, GORI, NA PLANINE ...

Križ, ki ga vidite na sliki, stoji na 2735 m visoki gori Blossenberg na juž. Tirolskem. Križ je blagoslovil ob spremstvu 200 vaščanov novomašnik Alojz Eder. Po blagoslovu je bila pod križem sveta maša, kar kaže druga slika. Križ je visok 16 m. Slika, ki kaže povzdigovanje, je bila nagrajena v Avstriji.

(Obe sliki je posnel g. Jože Ronko, prof. na ind. šoli na Opčinah.)

IZ ŽIVLJENJA NAŠIH LJUDI

Umrl je prof. Jovanović — predsednik jug. narod. odbora

V Londonu je v starosti 89 let umrl prof. Slobodan Jovanović, predsednik jugosl. narodnega odbora v izgnanstvu. Prof. Jovanović se je rodil v Novem Sadu. Od leta 1897 do 1941 je na beograjski univerzi podučeval pravo in bil obenem tudi rektor univerze. Spisal je več znanstvenih del, ki so bila prevedena že v več jezikov. Kot zgodovinar, jurist in literat je bil eden največjih mož srbskega naroda. V težkih trenutkih leta 1941 je bil poklican na vlado, kjer je spjel posle podpredsednika. Po nemški zasedbi je skupno z jugosl. vlado in kraljem Petrom odšel v izgnanstvo. V Londonu so ga izvolili za predsednika jugoslovanske vlade v izgnanstvu in to mesto je ohranil do konca vojne. Po končani vojni je zavrgel sleherni pogajanje s Titovim režimom in tudi pritisk zaveznikov ga v tem oziru ni omajal. Titova vlada ga je na nekem procesu v Beogradu obsodila na smrt. Ko so zavezniki priznali Titovo vlado, je Jovanović premeňoval jugosl. vlado v izgnanstvu v jugoslovanski narodni odbor. Kot politika in značajnega moža so Jovanovića morali spoštovati tudi njegovi nasprotniki. V London je prispeval na desetine vencev iz vseh krajev Evrope. Njegov pogreb se je izvršil v soboto 20. dec. Uradno so se ga udeležili predstavniki raznih evropskih in narodnih odborov v izgnanstvu.

Jugoslovanski umetniki bodo obiskali Italijo

Jugoslovanski umetniški ansambli ter posamezni umetniki bodo v tem mesecu januarju obiskali Italijo ter tu priredili vrsto gostovanj. Zagrebška Filharmonija se bo udeležila proslave Arturja Toscaninija v Parmi, Opera in balet iz Beograda pa vrsto gostovanj v gledališču La Fenice v Benetkah. Izvajali bodo Borodinovega »Princa Igorja«. Prvakinja ljubljanske Operne Vilma Bukovčeva pa bo v milanski Scali nastopila v Smetanovi operi »Prodana nevesta«. Pela bo s tenoristom Di Stefanom.

Dramatičen poziv iz Beograda

Na beograjski kliniki je umiral 12-letni deček Milan Janković. Zavrtna bolezen, leucemija, je uničila njegovo mlado življenje. Zdravniki niso imeli na razpolago nobenega zdravila, da bi ga rešili. Tedaj je neki prijatelj Jankovićeve družine, radiotelegrafist po poklicu, poskusil poslednjo možnost. Preko radia je poslal v svet v nemškem jeziku roteč poziv za takojšnjo pošiljko potrebnega zdravila »E 39«, ki je danes najuspešnejše sredstvo proti leucemiji. Tako se je začel boj proti smrti, ki bi imela nastopiti že čez par ur. Neki radioamater iz Salzburga je sprejel radijsko sporočilo. Potrebno zdravilo so res našli v Monakovem in pol ure za prvimi apelom je že odletelo letalo z zdravilom proti Berlinu. Zdravilo je nato sprejel pilot letala na progi Berlin-Bukarest. Letalo je odletelo z eno urno zamudo in na poti do Bukaresta se navadno ne ustavi. To pot pa so naredili izjemo in mu dovolili, da je pristal na letališču v Beogradu. Tako je že po nekaj urah mali Milan dobil potrebno zdravilo in zdravniki imajo upanje, da ga bodo rešili.

Dr. J. Gr.

Iz življenja Cerkve

Sv. oče je sprejel cirkuške igralce

V ponedeljek 29. decembra je sv. oče Janez XXIII. sprejel v posebni avdijenci osebe znanega cirkuša Orfei. Hčerka cirkuškega ravnatelja, Graziella Orfei, je pred sv. očetom izvajala vrsto umetniških iger s svojimi belimi golobi. Sv. oče je spremljal igranje golobov z velikim zanimanjem, nato je s preprostimi besedami povedal vsem navzočim igralcem, kako morajo biti njihove prireditve vedno v skladu z moralo. Naj ne pozabijo, je dejal, na posmrtno življenje. »Pridite me še obiskat, jaz sem vedno tu,« je zaključil.

Igralci so sv. očetu predstavili malega leva »Dollyja«, ki se je rodil pred 52 dnevi. Sv. oče ga je vidno zadovoljen pobožal, nato je dejal: »Bil sem domač z levom sv. Marka.«

Spreobrnjenja v Angliji

V Angliji se spreobrnjenja stalno nadaljujejo. Katoliški urad za informacije je samo v prvem tednu novembra dobil 800 prošenj za pouk v veri. Veliko pozornost je vzbudilo spreobrnjenje anglikanskega redovnika Henrika Hortona Smitha, ki je bil redovni provincial za Južno Afriko.

Obisk Rusov v vatikanskem paviljonu

Vatikanski paviljon Civitas Dei na Svetovni razstavi v Bruslju je obiskalo okrog tri tisoč Rusov. Med njimi so bili večinoma ugledni znanstveniki, profesorji, pisatelji, umetniki, župani velikih mest in celo ministri.

Kardinal Wyszynski spet doma

Pred božičnimi prazniki se je poljski kardinal vrnil domov. Na postaji v Varšavi ga je pričakovala velika množica ljudstva in ga navdušeno pozdravljala. Kardinal je rekel: Vesel sem, da sem spet med vami. Srečen sem, da sem doma. Povsod je lepo, toda doma je najlepše. — Kardinal je prinesel s seboj veliko monštranco, ki jo je daroval papež Janez XXIII. poljskemu narodnemu svetišču v Censtohovi.

Božični pozdrav zvonov sv. očetu

Neki otrok je v svojem pisemcu izrazil željo, naj bi sv. oče poslušal za božič zvonove rodne župnije. Italijanski radio je sprejel pobudo in jo izpeljal v torek pred božičem. Po radiu so v poznih večernih urah prenašali zvonjenje iz župne cerkve Sotto il Monte, potem iz Bergama, Rima, Aten, Carigrada, Pariza in Benetk. Zvonovi so sledili glavnim postajam v življenju sedanjega svetega očeta.

Na Švedskem in Danskem največ samomorov

Sorazmerno največ samomorov na svetu je na Švedskem in Danskem. Čudno je to, saj je v teh dveh deželah gospodarsko stanje zelo ugodno. Nikjer ni socialno zavarovanje tako dobro izpeljano. Nikomur se ni bati bodočnosti. Mnogi sodijo, da ravno ta brezskrbnost ustvarja posebno psihološko razpoloženje, ki vodi v obup. Danska ima letno 4430 samomorov, desetkrat številnejša Italija pa komaj 3.000.

Koliko stane vsak ubiti sovražnik?

Za časa Julija Cezarja je stal vsak ubiti sovražnik 200 lir, v Napoleonovih bojih milijon in pol, med prvo svetovno vojno pa že 15 milijonov. Koliko je stal vsak ubiti nasprotnik v zadnji svetovni vojni, ni znano. To so pač žalostni zaključki. Koliko bolj koristno bi mogli uporabiti te ogromne vsote denarja!

Dragocene knjige

V Londonu so stavili na dražbo zbirko dragocenih knjig. Zbirka je najbolj znamenita po zadnji svetovni vojni. Med knjigami je tudi sveto pismo v dveh knjigah iz 14. stol., ki je bilo pisano za kralja Roberta Anžuvinskega.

Zene v San Marinu so dobile volilno pravico

Veliki svet male republike San Marino je odobril sklep, ki podeljuje ženskam

GLAS IZ ŠVICE O KOROŠKIH SLOVENCIH

POLITIČNA ORGANIZACIJA

Najboljši dokaz za politično integracijo koroških Slovencev v avstrijski državi je dejstvo, da obe slovenski organizaciji Koroške, ki jih nikakor ne smemo smatrati za iredentistični, sploh nista nikdar pozikovali pri volitvah v deželni ali državni zbor predlagati svojih list. Koroški Slovenci so povečini glasovali za socialiste, ker zavzema ta stranka v manjšinskem vprašanju dokaj zmernejše stališče kot desničarska avstrijska ljudska stranka. Politična povezava s slovenskim matičnim ljudstvom se kaže le v toliko, da se politična opredelba koroškega slovenstva v zadnjih desetletjih podobno razvija kot med celotnim slovenskim ljudstvom. Ko je pred zadnjo vojno v Sloveniji predstavljala vsemogočna ljudska stranka pod vodstvom Koroševim odločilno politično silo, je bila tudi med pretežno kmečkimi in izrazito katoliškimi slovenskimi prebivalstvom tostran Karavank le ena enotna krščansko-socialna organizacija. Ko se je pa med vojno v vrtincu okupacije in partijske vojne slovensko ljudstvo razdelilo v »desno« in »levo« polovico, je segel ta prelom tudi na Koroško. Pod pritiskom kratke jugoslovanske zasedbe in preganjanja pod nacizmom se je tvorila tako imenovana »Osvobodilna fronta«, v kateri so prevladovali iredentisti in titovci. A že leta 1946 so izstopili krščanski demokratični elementi iz skupne organizacije in pod vodstvom dr. Tršlerja ustanovili »Narodni svet Koroških Slovencev«. »Osvobodilna fronta« pa se je v letih, ko je postajalo vedno bolj jasno, da je delo pred mednarodnim forumom za priključitev k Jugoslaviji brezuspešno, posvetila delu v okviru avstrijske države in se je spremenila v »Zvezo slovenskih organizacij Koroške« z dr. Zwitterjem na čelu. Tudi ta organizacija ne razvija več nikake iredentistične delavnosti, temveč se omejuje enako kot krščanska skupina na delo za ohranitev jezikovnih in kulturnih koristi koroških Slovencev.

ZVEZA Z JUGOSLAVIJO

Da je naglo splahnelo v letu 1945 močno naraslo gibanje za priključitev k Jugoslaviji, k temu je v enaki meri pripomogla politika komunističnega belgrajskega režima kakor modro ravnanje novonastale Avstrije. Jugoslavija je najprej nepotrebno dolgo vztrajala na svojih aneksijskih težnjah, ko je bil izginil že vsak izgled na njih uresničitev. S tem ni le spravila v težaven položaj svoje somišljenike na Koroškem, temveč je tudi mobilizirala proti sebi protikomunistične kroge med Koroškimi Slovenci. Tudi po sklenitvi državne pogodbe je oficijelna Jugoslavija iz ozkorskih partijskih interesov nadaljevala z enostransko podporo levičarske Zwitterjeve skupine in je tej poslednji omogočila živahno gospodarsko delavnost s svojo pomočjo v okviru slovenske zadrzne zveze in slovenske posojilnice. Odklanjala pa je dolgo vsak stik s krščansko demokratičnimi silami, ki imajo za seboj okrog dve tretjini vseh narodno zavednih Koroških Slovencev, in še danes prepovedujejo uvoz krščansko-demokratičnega tednika in na Koroškem tiskanih slovenskih knjig cerkvene bratovščine Mohorjeve družbe. Zaradi te diskriminacijske politike je kul-

turni stik z matičnim ljudstvom skoro onemogočen in prizadejana je težka škoda stvari koroškega slovenstva, med katerega najbolj goreče pobornike spada okrog 60 slovenskih duhovnikov Južne Koroške.

Na nasprotni strani pa je ustvarila leta 1945 Avstrija pogoje za pravično, strpno in demokratično rešitev koroškega manjšinskega vprašanja. Začasna deželna vlada je postavila načelo o dvojezični deželi Koroške, v kateri naj bi bili vsaj v jezikovno mešanih področjih obe narodnosti enakopravni. S kot začasno zamišljeno zakonno uredbo so v 102 južnokoroških šolah uvedli dvojezični pouk, z namenom, da bi vsi prebivalci tega področja obvladali oba deželna jezika. Predvidevali so tudi, da bodo v jezikovno mešanih področjih dvignili slovensščino k drugemu uradnemu jeziku. Ekstremistični zastopniki nemštva se niso drznili, ugovarjati proti tej širokogrudni zamisli, ker jim je bil takrat strah pred jugoslovansko aneksijsko politiko še globoko v kosteh. Državna pogodba iz leta 1955, h kateri je pristopila Jugoslavija, je potem jamčila slovenski manjšini pravico do lastnih šol, vključno do gimnazije.

SOLSKO VPRAŠANJE

Danes pa se zdi, da je s težavo vzpostavljeno jezikovni mir na Koroškem spet v nevarnosti. Vnovič dvigajo glave ekstremistični nemčurji in govorijo o »neznošnem jezikovnem nasilju« in o »posilstvu večine po manjšini«. Kamen spolitike tvori predvsem šolska uredba iz leta 1945, ki zahteva od otrok v jezikovno mešanih področjih priučitev obeh jezikov. Res je treba priznati, da se je veljava te uredbe

raztegnila predaleč, toda dejansko se je itak izvajala le tam, kjer je bila upravičena. Na mesto te od leta 1945 obvezne dvojezičnosti v šoli hočejo danes postaviti poborniki nemštva »načelo izjave staršev«. V preteklem poletju je prišlo do organizirane šolske stavke in nato je menil deželni glavar Wedenig (socialist, op. prevajalca), da je prisiljen, dati staršem možnost, da lahko svoje otroke v jezikovno mešanih šolah izvzamejo od slovenskega pouka. Pokazalo pa se je, da organizatorjem nezakonite šolske stavke ni šlo v resnici za toliko proslavljano »svobodo izjave«. Tudi socialistom ni šlo svoj čas za slovenske glasove, temveč so prav zaradi poznanja razmer na Koroškem odklonili načelo izjave staršev kot podlago za končni zvezni zakon o manjšinskih šolah. Takoj po objavi Wedenigovega odloka 22. septembra se je pričela prej pripravljana in organizirana akcija nemških nacionalnih organizacij, ki je uporabljala vsak le možen pritisk, z namenom, da popolnoma odstrani dvojezični pouk. Zaradi teh dogodkov in zaradi odprave načela enakopravnosti vlada, kot je umljivo, med narodno zavednimi Slovenci, ki se boje za obstoj koroškega slovenstva, zagrenjenost in ogorčenje. To razpoloženje se je razširilo tudi na jugoslovansko Slovenijo. Pri Slovencih vedno občutljiva narodna zavest je očitno ranjena, in to je pač naglono beograjsko vlado, da je oficijelno protestirala na Dunaju. Tako se je zaradi početja nekaj demagoških fanatikov spet razvnel brez vsake potrebe narodnostni spor, o katerem je bilo upanje, da je bil dokončeno pokopano po strpni politiki Avstrije v povojnih letih. (Konec)

Koledar Ave Maria 1959

Slovenski frančiškani na ameriških Brezjah v Lemontu, ki že 51 let izdajajo lepo mesečno revijo Ave Maria, so ob koncu leta 1958 izdali koledar za leto 1959. Ovitek za koledar in koledarski del je napravil arhitekt Vilko Cekuta, ki je tudi na Primorskem znan po svojih zelo okusnih delih. Tako sta izdelana okusno tudi oprema ter ovitek koledarja. Koledar krasijo še številne druge slike in tudi tisk je lep in čitljiv. Vsebinska koledarja je predvsem verske vsebine in tudi črtice in pesmi odgovarjajo verskemu čutu. Na prvem mestu najdemo daljšo razpravo »Kristusov namestnik uč«. Nanaša se na vsebino okrožnice sv. očeta Pija XII. o bogoslužju »Mediator Dei«. Kristus je srednik med Bogom in ljudmi. Njegovo duhovniško življenje in posredovanje se nadaljuje v njegovem mističnem telesu-Cerkvi. Razprava je razdeljena na 15 poglavij in zavzema 27 strani koledarja. Sledi kratko poročilo o romanju ameriških Slovencev v Lurd ob priliki vseslovenskega romanja v dnevi od 26. do 29. julija, ki ga je vodil prevzvišeni škof dr. Gregorij Rožman.

Dr. Franc Jaklič je objavil daljšo, temeljito pripravljeno razpravo »Kdo je Kristus«. Verodostojnost Kristusove osebe je predvsem potrjena s pomočjo evangelija, z Jezusovimi lastnimi besedami, ki je izjavil, da je Sin božji, s čudeži, ki so potrdilo

Kristusovih izjav, s prerokbami ter zlasti še s Kristusovim vstajenjem od mrtvih. Dr. Pavle Slapar pripoveduje o konvertitu Ignaciju Leepu, ki je iz navdušenega marksista postal zgleden katoličan in pozneje goreč duhovnik.

Bertrand Kotnik nam prikaže svetniškega škofa Barago kot dobrega in ljubeznivega očeta svojim duhovnikom. Zanimiva so predvsem v tem delu pisma, ki jih je Baraga pisal svojemu duhovniku Patriku Bernardu Murrayju in jih je izdala zgodovinska komisija v Marquetteu v zbirki »Bishop Baraga Collection«.

Neumorni duhovnik Anton Merkun, ki se predvsem živo zanima za cerkveno edinstvo, nam je o tem problemu spisal članek Vsi katoličani okrog sv. očeta.

Dr. Filip Zakej nam prikazuje Slomška kot velikega častilca Matere božje. Nekje pravi, da so Slomškovi življenjepisci premalo poudarjali, da je Slomšek prav poseben častil skrivnost Marijinega brezmadežnega Spočetja.

P. Fortunat Zorman nam govori še o stotletnici škofije stolice v Mariboru. Sledijo spomini na velike slovanske može, ki so umrli v Ameriki v lanskem letu.

Koledar poživljajo tri nežne pesmi naše primorske pesnice Ljubke Sorlijeve: Legenda o Mariji, Zemljiska slovenska in Marija čaka. Čudovito lepo in občuteno je zapela Legendo o Mariji, »ki pred He-

rodom krutim z Detetom v naročju je bežala...«

Ce omenimo še kratko črtico Tudi Bog ima svojo strategijo ter razne dogodke v slikah, smo na kratko podali vsa vsebino letošnjega koledarja Ave Maria.

Prepričani smo, da bodo z veseljem segli po tem lepem in zanimivem koledarju ne samo ameriški Slovenci, temveč tudi Slovenci drugod po svetu, da ne o-

Kriza kmetijskega stanu

Kriza agrarnega podeželja je treba pomeniti globlje kot le z gospodarskega zrišča. Glavni problem ni kmečko delo, marveč kmečki človek kot takšen, ki hoče biti deležen splošnega napredka in si zagotoviti možnosti, da mu bo njegovo delo na grudi omogočilo prav takšno človeka vredno in dostojno življenje kot ostalim, ki so zaposleni na katerem koli socialnem področju: v uradu, v šoli, v tovarni, v javni upravi itd.

Zato pa je skrajni čas, da se ves narod začne mnogo bolj brigati za kmečki stan, kot pa se je to do zdaj godilo. Med kmečkim prebivalstvom se gode najdaljnosežnejše spremembe (ne samo v naši domovini; pomislimo le na globoko krizo agrarnega podeželja v Južni Ameriki!), ne da bi se ostali del prebivalstva resno ukvarjal s kmečkim vprašanjem. Kmet je sam sebi prepuščen. Prav to se je nekoč zgodilo z nekimi drugim stanom — z delavstvom. Delavstvo, prepuščeno samo sebi v upravičenem boju za svoje organske pravice, je izgubilo ne le vero v Boga, marveč tudi zavest organske povezanosti z ostalim narodom. Mar naj se v naši dobi ponovi isto s kmečkim stanom?

V agrarnih razmerah v Južni Ameriki so bili navedeni podatki na IV. mednarodnem katoliškem kongresu o življenju poljedelskega prebivalstva lansko leto v Santiagu (Cile) od 1.-4. apr. 1957:

V Braziliji ima 62.000 veleposestnikov v lasti 117 milijonov ha orne zemlje (60%), od katere pa obdelujejo manj kot 4%. 20 milijonov kmečkega prebivalstva je brez vsake lastne zemlje.

V Venezueli je 80% vse za poljedelstvo pripravne zemlje v rokah 819 veleposestnikov.

V Kolumbiji je skoraj vse ozemlje primerno za poljedelstvo. Toda obdelujejo le 1/10%, a ta je zvečine v lasti 4500 veleposestnikov, ki posedajo nad 7 milijonov ha.

V Ekvadorju je 65% vse orne zemlje, to je nad 1 milijon ha v rokah 272 agrarnih velikašev.

V Chile je 80% vse agrarne površine v rokah veleposestnikov.

V Argentini je več kot 6 milijonov ljudi, ki žive na grudi — brez lastne posesti. V bogatih provincah Buenos Aires, Córdoba, Santa Fe in Entre Ríos je 35% vse bogate zemlje v posesti 2065 agrarnih magnatov.

Posledica takšne neenake razdelitve poljedelske zemlje se najbolj v tem kaže, da živi kmetško prebivalstvo Južne Amerike v revščini in popolni odvisnosti od agrarnih magnatov. Prebivalstvo zapušča grudo in pritiska v mesta, kjer pomnožuje delavski proletarijat. Število prebivalstva v velikih mestih narašča z vrto-glavo naglico. Veliki Buenos Aires ima

menimo tistih, ki bi ga še najrajši brali, dobri slovenski verniki v zaslužjeni Jugoslaviji.

Slovenskim frančiškantom v Lemontu pa ne moremo drugega kakor izreči našo najglobljo pohvalo in občudovanje za njihovo vsestransko duhovno dobro, ki ga vršijo s izdajanjem katoliškega tiska.

Z. P.

(DP 1. XI. 1958)

Dve zgodbi

KITAJSKA: Po bitki se sreča premagani general s svojim zmagovalcem. Zmagovalci: »General, vsa čast vam. Borili ste se kot lev in sem ponosen, da sem premagal takega nasprotnika. Na žalost, zahtevajo običaji, da mora premagani umreti. Vendar je vlada odločila z ozirom na vaš izredni pogum, da vas obglavi najboljši rabelj iz Pekinga, da bo vaše trpljenje kratko. Takoj vam ga predstavim!« Da znamenje. Približa se rabelj s sabljo, s katero začne spretno mahati po zraku.

Premagane svetuje: »Če že moram umreti, potem končajmo hitro!«

»Toda general,« odvrne zmagovalci z nasmehom, »vi ste že obglavljeni. Poskusite nagniti nekoliko glavo!«

KOREJSKA: Korejski general je prišel po smrti v nebesa. Še prej je prosil, če si sme ogledati pekel. Dovolili so mu. In tako pride najprej na kraj pogubljenih. Zagledal je ogromno dvorano s pogrjnjenimi mizami, kjer se je kadila okusna narodna jed: riž. Okrog mize je bilo ve-

„Katoliški glas“ v vsako slovensko družino!

liko ljudi, ki so imeli v rokah dolgo bambusovo palico, da bi jedli. Toda palica je bila predolga in vkljub največjemu trudu niso niti trohico dobili v usta: zato divjanje in kletev.

Generala je pretresel pogled na lakoto ob takem izobilju in se odpravi v nebesa. Toda glej, tam je našel prav take mize z rižem. Prebivalci so imeli dva metra dolge bambusove palice, da bi jedli. Razlika je bila samo ena: Vsakdo je pri obedu s svojo palico sitil prijatelja na nasprotni strani mize in tako so bili vsi nasičeni.

Petkrat obsojen na smrt

Lansko leto je ameriški verski mesečnik Ave Maria obhajal 50-letnico obstoja. Ob tej priložnosti je ponatisnil pismo, ki ga je objavil l. 1913. Ker je to pismo tako zelo pretresljivo in poučno, ga objavljamo tudi mi vsem dobrim v spodbudo, vsem slabim v premislek. Pismo se glasi:

*

Častiti gospod urednik!

Vaš časopis, meni tako priljubljena in draga »Ave Maria«, me redno obiskuje in tolaži v mojem žalostnem stanju. Zato se vam najprej prav lepo zahvalim, da mi pošiljate ta krasni mesečnik brezplačno. Gospod Bog vam stotero povrni! Ker vidim, da delate res delo usmiljenega Samarijana, to je, vlivate olja svete vere v srca našega slovenskega naroda, zato sem se namenil nekaj Vas prositi. Mnogo naših rojakov ve iz časopisov, da sem bil petkrat obsojen na smrt na vislicah. Sedaj pa sem pomiloščen v dosmrtno ječo. Zato Vas prosim, častiti gospod urednik, da priobčite moje pismo v »Ave Marija«, in sicer zato, ker je med Slovenci veliko takih, menda jim pravijo socialisti, ki nočejo slišati nič o Bogu, o veri in duhovnikih. Eden takih »ta rdečih« sem bil tudi jaz. Ali pregovor pravi: kdor moliti ne zna, naj se na morje poda. Podal sem se

tudi jaz na morje odpadlih mojih rojakov »rdečkarjev« in po meni bi bilo, ko bi me ne bila rešila molitev, vera in zaupanje v Boga in pa »farjse«, katere bi socialisti najraje obesili tam, kjer sem bil jaz petkrat obsojen. Zato bom z Vašim dovoljenjem začel:

Bil sem rojen na Dolenjskem v St. Peterški fari od dobrih, poštenih staršev. Želja po svobodni zlati Ameriki je tudi mene gnala v tujino. Vojaške službe, komisija in ričeta sem se zbal, kakor mnogi drugi slovenski fantje in zato: hajd v Ameriko! Posrečilo se mi je uiti pozornemu očesu avstrijskega policista in mi ni bilo treba iti v »lebet« cmoke jest. Srečno sem prišel v svobodno Ameriko. Prišel sem k svojemu bratu v Manor, Pa. Tam sem ostal nekaj časa. Potem sem pa šel delat v rudnik na Moon Run, Pa. V tem mestu je veliko naših ljudi. Ali res žalostno je življenje naših ljudi po rudokopih, kakor tudi v mestih! Ko sem prišel tja, sem bil kakor vsak drugi, ki pride iz starega kraja, dober katoličan. Kako sem se začudil, ko ljudje niso šli v nedeljo k maši, so v petek jedli meso, pili in nespodobno govorili. Vse, kar nam je bilo svetega v starem kraju, so tu v nič devali. Nekateri tam imajo naročen zelo slab slovenski časopis, ne vem kako mu je že ime, tudi jaz sem ga večkrat bral. Ta časopis se norčuje iz vere, sv. zakramentov. Piše, da ni Boga, da se je človek iz opice razvil, da je

treba farje pobiti in cerkve podreti. Človek neumni, kakor sem bil tudi jaz in je večina naših ljudi, takemu slovenskemu časniku vse verjamem. Slabi zgledi vlečejo, so nas učili doma. Kakor sem videl druge delati, tako sem delal tudi jaz. Kaj bom hodil v cerkev! Duhovniki tam samo za nos ljudi vodijo, tako sem si mislil. Verjel sem drugim, da ni treba svete maše, da se ni treba postiti, da je spoved neumnost, da nas bodo samo socialisti iz Chicaga rešili, da nas Bog in farji ne požro. Verjel sem v svoji neumnosti, da ko enkrat cerkve podremo in duhovnike pobijemo, pa tudi Boga ne bo, in potem se bo nam »ta rdečim« cedilo med in mleko po grlu. Potem nam bodo brez dela, v senci pod drevesom pečene piške v usta letele. Kaj ne, čast. gospod urednik, to bi nam bilo dobro! Meni bi ne bilo treba sedaj sedeti v ječi in jesti kot kamen trde kne-delne. Tako, dragi bralci, sem se tudi jaz ujel v socialistovske mreže. Veroval nisem nič, kajti mislil sem, gospodje socialisti v Chicagu so učeni in imajo gotovo osem šol in pa še kak lemenat ali pa kako visiko šolo na Dunaju. Vdal sem se nesrečni piščali. Na Boga in na večnost še mislil nisem. Prišel sem v roke strupeni kači v obliki nesrečne ženske. Nevera, pi-jača, ženska pripeljali so me do tega, da sem ustrelil moža te ženske. Od začetka sem se skrival tu pa tam. Toda roka ameriške pravice me je imela kmalu v

svojih kleščah. Pripeljali so me v jetnišnico polmilijskega mesta Pittsburga v Pennsylvaniji. Prišel sem pred porotno sodbo. Tukaj sem lagal in se opravičeval, — samo da bi bil rešil ničvredno žensko. Pa vse ni nič pomagalo. Dvanajst porotnikov je izreklo sodbo: »umor prve vrste« in par dni po tem me je sodnik obsodil na smrt na vešala. Strašna obsodba, dragi čitatelj! Umreti na vislicah kot ubijalec, kot morivec, — grozno! Guverner države Penna je odločil dan moje smrti 9. maja 1912 ob desetih dopoldne. Strašen je bil dan, ko sem zvedel to obsodbo! Ko so mi povedali dan moje smrti, sem šel iz sodne dvorane nazaj v ječo, komaj vede, kaj se z menoj godi. Med potjo sem videl vislice, ki stoje pripravljene takoj poleg jetnišnice. Pogled na vešala je bil zame nekaj groznega, česar ne morem popisati. Peljali so me nazaj v ječo v vrsto 22., v celico črka B. med nesrečne obsojence na smrt.

Tu sem začel misliti, kakor še nikdar poprej. »Na smrt si obsojen! Umreti boš moral na vislicah!« — Grozno! Vislice so mi stale pred očmi in na vislicah sem videl sebe samega. Kam sem prišel?! — Kaj bodo moji dragi starši doma mislili, ko bodo zvedeli, da je njih nekdanji dobri in poštini sin tukaj tako daleč zašel! Začel sem se tudi spraševati, kako bo z mojo smrtjo. Kako bom šel na vislice? —

Peljali me bodo iz ječe na zadnji poti — v strašno smrt! — Pod vislicami mi bodo dali črno kapo na glavo, dejali vrvi za vrat, potegnili me na vešala. Zahrstelo bo v mojem vratu in filnik bo zlomljen in zlomljen tudi jaz, zlomljen za večno! Strelso me je po celem životu! Zatutil sem na ves glas, kakor ranjena žival. Strašno obupanje se me je lotilo! Začel sem jokati in vpiti, da so me morali vzeti v posebno celico in me tam zvezati kakor morega človeka. Čez dva dni sem se nekoliko pomiril in peljali so me nazaj v prejšnjo celico. Zdrav razum se mi je vrnil. »Moj Bog! Moj Bog, kaj bo z mano?« sem mislil. In v tem strašnem stanju se mi je vzbudilo v srcu vse, kar sem dobrega čul v svoji mladosti. Streznil sem se! Spomnil sem se na otroška leta, na deška in fantovska leta doma in na lepe nauke mojih staršev! Kako daleč sem pa zabredel tukaj v Ameriki! Prišel sem v roke nesrečnim našim socialistom, stopil sem v njih društvo, pozabil na Boga in na vse. In sedaj sem tu! Oh, ko bi imel vsaj dobrega človeka, da bi mu mogel potožiti svoje gorje! Oh, ko bi imel vsaj eno sočutno srce, ki bi vsaj kapljico olja tolažbe vliło v tem strašnem stanju v moje obupano srce! Ko bi imel nekoga, kateremu bi razodel, kako zelo mi je žal, da sem to naredil, kako zelo želim vse popraviti, kako veliko je moje kesanje!

(Konec prihodnjic)

Koncert božičnih pesmi v Trstu

Tudi v Trstu je lepa navada, da nam za božične praznike zapojejo združeni cerkveni pevski zbori. To se je zgodilo prvič v Bazovici, pozneje v manjšem številu v Marijinem domu v ul. Risorta in v Avditoriju, lani v rojanski cerkvi, preteklo nedeljo popoldne pa so nas povabili k Sv. Ivanu.

Pevci so se začeli zbirati že eno uro pred nastopom k skupni pevski vaji. Na precej velikem koru pred mogočnimi novimi orglami se je zbralo nad 140 pevcev zborov iz Skednja, Sv. Vincenca, Rojana, Barkovelj, Sv. Ivana, z Opčin in iz Doline. Napolnili so prostor do zadnjega kotička. Pa tudi prostorna svetoivanska cerkev se je še pred začetkom popolnoma napolnila s hvaleznimi molilci in poslušalci. Nastop je z veliko marljivostjo organiziral in vodil č. g. Dušan Jakomin, orglala je z večjo roko gđ. prof. Zupaničeva. Navzočih je bilo 10 duhovnikov.

Točno ob polštirih se je ubrano oglasila »Sveta noč«. Nato je imel č. g. Grmek, župnik iz Ricmanj, kratek uvod. Povedel nas je pred jaslice, ki so vsem Slovencem, četudi so različnega naziranja, nekaj skupnega, pokazal, kako se v božični pesmi razodeva skrivnost Gospodovega učlovečenja. Sledil je glasbeni spored: »Glej zvezdice božje«, »Angelsko petje«, »Rajske strune«, »Noč božična«, »Le spi«, »Raduj«, pri litanijah božični odpevi Brede Ščekove in ob zaključku »Božji nam je rojen Sin«.

Pevci, ki se tekoma leta redko vidijo med seboj, so posrečeno zliči sveže glasove, točno sledili dirigentu, pravilno stopnjevali dinamiko in ustvarili toplo božično razpoloženje. Menda se je vsem zdel spored prekratek, kar daje koncertu, ki je trajal skoro poldruugo uro, lepo spričevalo.

Brez dvoma so ti koncerti božičnih pesmi koristni in potrebni. Ali ni predvsem hvalevredno, da tako velika množica ljudi tudi v slovenskem jeziku z božično pesmijo Boga in Marijo časti? Skupni pevski nastopi vlijejo novega navdušenja za cerkveno petje. Levo cerkveno petje med slovensko službo božjo je gotovo tudi po tržaških cerkvah Bogu všeč. In kadar se pri taki mogočni službi božji zbere toliko Slovencev skupaj, dvigne to tako versko in — zakaj ne bi tega povedali — tudi narodno zavest.

Zato upamo, da se bodo ti koncerti božičnih pesmi po tržaških župnijah vsako leto vršili.

Uradna otvoritev nove pomorske proge

V soboto 3. januarja so v Trstu svečano otvorili novo pomorsko progo med Trstom in Indijo. Za to priliko je prišel iz Rima indijski veleposlanik Chand Khub, ki je uradno otvoril novo progo indijske ladje »Jalavihar«, ki bo vozila na progi Trst-Bombaj. Indijskega veleposlanika so z vso svečanostjo sprejele najvišje mestne oblasti. Zvečer so na ladji »Jalavihar« priredili slavnostni sprejem. Veleposlanik se je zahvalil za iskazano gostoljubje ter poudaril, da pozna Trst in njegova vprašanja, ker se je že kot dijak zanimal za naše mesto.

Po 15 letih se je vrnil iz ruskega ujetništva

Vsi tržaški in milanski listi te dni poročajo o čudnem slučaju Prosečana Ivana Ušaja, ki se je po 15 letih vrnil iz ruskega ujetništva. Ceravno je v tej zadevi še mnogo nejasnosti, ker se sorodniki branijo kaj točnega povedati, je vendar res, da se je Ušaj po 15 letih zopet pojavil v vaši. Novinarji in fotografi, ki noč in dan oblegajo hišo štev. 211 na Proseku, nimajo dosti sreče. Stanovalci so zaradi neprestanega nadlegovanja hsko zapustili ali pa se vanjo zaklenili. Ušajeva žena in dva sinova živijo v Rho pri Milanu. Žena se je z možem že sešla, a tudi že odpotovala.

Po njenem pripovedovanju naj bi se mož Ivan vojskoval najprej v Afriki, potem v Albaniji, leta 1943 pa je padel v rusko ujetništvo. Tu je delal v nekem rudniku urana v Krasnogradu 1800 metrov pod zemljo. Ob koncu vojne so ga osvobodili, a ni imel sredstev za povratek v domovino. Vendar se je počasi pomikal proti zahodu. Tako je prekoručil Poljsko, Češkoslovaško in Vzhodno Nemčijo. Preživljal se je z delom kot mehanik in šofer. Končno mu je konzulat v Münchenu izdal potrebno dovoljenje za povratek v domovino, kamor je dospel 10. decembra. Povedal je, da živi v Rusiji še mnogo italijanskih vojnih ujetnikov.

Božičnih drevesc je bilo preveč

V Trst je letos prispelo izredno visoko število smrek; računajo, da jih je bilo okrog 25 tisoč. Lani je njihovo število doseglo komaj 10 tisoč in je bila kupčija zato mnogo boljša. Letos pa je mnogo smrečič ostalo, tako da so jih na božično vigilijo ponujali tudi po 50 lir.

Elektrificirali bodo progo Benetke - Trst

Do konca leta 1959 bodo elektrificirali vso progo od Trsta do Benetk. S 1. junijem, ko stopi v veljavo poletni vozni red, bodo parne lokomotive zapustile svojo službo. Z elektromotorji bodo vožnje hitrejše. Brzovlaki bodo vozili 45 minut manj kot doslej.

Rojan

Zadnjo nedeljo smo videli na odru našega Marijinega doma lepo predstavljeno igro MESIJA. Igra ima štiri slike: Angelovo oznanjenje, srečanje z Elizabeto, pastirji pri Jezusu, prihod Modrih. Vso igro prepletajo lepe pesmi. Igra je bila dobro podana. Vsi igralci so svoje vloge skrbno izvedli. Posebno slikoviti sta bili sliki s pastirji in tremi kralji. — Nastopi na odrih nikakor niso preživeli. Če so skrbno pripravljene in lepo podane, vedno privlačijo.

Na praznik sv. Treh kraljev je dopolnila 99 let naša faranka gospa Marija Jakopin s Scale Santa. Vkljub visoki starosti še vedno sama opravlja vsa hišna dela. Iz vsega srca ji čestitamo in ji želimo, da bi jo Bog ohranil še dolgo.

Sv. Križ

Po daljšem presledku priobčujemo zopet nekaj novic iz našega župnijskega živ-

Zaključna seja občinskega sveta v letu 1958

Dne 8. decembra se je goriški občinski svet zadnjič sestel v starem letu. Zupan je najprej voščil k novemu letu vsem svetovalcem in njihovim družinam, nakar je sledil dnevni red seje.

Razpravljali so najprej o interpelaciji svetovalca Pedronija, da se prepreči ukinitve pretur v Krminu in Gradiški. Odvetnika Sfiligoja resolucijo, naj se občini Sovodnje in Steverjan priključita goriškemu sodnemu okolišu, niso sprejeli. Zato so slovenski svetovalci glasovali proti resoluciji. Zupan je po glasovanju objubil, da bo pooblastil parlamentarce, naj bi se potrudili in spravili ti dve občini pod goriško sodno okrožje.

Odobrili so poviške trošarine na vino od 15 na 16,50 lir za liter. To bo prineslo občini 4 milijone lir dohodkov.

Končno so odobrili še nakup nekaterih zemljišč za osnovno šolo v Stražicah, okrepitev razsvetljave na trgu pred Rdečo hišo ter v ulici Goldoni in Parini.

Izročitev misijonskega križa štirim misijonarjem

V nedeljo se je pri večerni sv. maši v cerkvi sv. Ignacija v Gorici izvršila ganljiva slovesnost izročitve misijonskega križa štirim misijonarjem, ki odhajajo v srednjo Afriko. Misijonarji so duhovniki jezuitskega reda in sicer Luigi Lomazzi iz Roviga, Peter Marogna iz Verone, Francesco Abram iz Trenta in Armando Spada iz Bergama. Slovesnosti je prisostvoval tudi goriški naškof Ambrosi.

Zasluzeni pokoj

Z novim letom je stopil v pokoj prof. Emil Komel. Do preteklega leta je še vedno orglal v cerkvi sv. Ignacija v Gorici pri dopoldanskih mašah in pri blagoslovu popoldne. Lani je njegovo zdravje začelo pešati in je moral večkrat iskati namestnikov. Sedaj je dokončno pustil službo in šel v pokoj, potem ko je skoro 60 let orglal v župni cerkvi sv. Ignacija. Njegovo mesto je sedaj sprejel prof. Mirko Filej. Ta vodi cerkveni pevski zbor, ki poje med slovensko mašo ob 9. uri, in pa onega, ki poje ob 11. uri. Pri popoldanski službi božji in pri večerni maši orgla Maks Debenjak. Nezasedeno je ostalo za sedaj mesto organista pri maši ob 6. uri.

Ko odhaja prof. Komel v pokoj, mu vsi izrekamo iskren Bog plačaj! za vse, kar je storil za cerkev in za vernike sv. Ignacija. Tako dolgo dobo cerkvenega orgljanja ima le malokdo za seboj. Naj bi g. prof. Komel še dolgo užival zaslužen pokoj.

ljenja: 8. decembra smo slovesno zaključili Marijino leto. Se enkrat smo se zbrali pred našim kipom luške Matere božje, kjer smo si pred oči postavili glavne dogodke letošnjega Marijinega leta in objubili, da Marije tudi za naprej ne bomo pozabili.

Za Miklavžev večer so naši otroci v župnijski dvorani nastopili z lepo igro, ki so jo prav lepo podali. Potem je nastopil sam sv. Miklavž s svojim spremstvom angelov in vragov. Trdil je, da so sedaj tudi v nebesih postali bolj moderni. Rekel je, da si je sposobil pri nebeških mehanikih helikopter in se z njim pripeljal na zemljo. Ker svet naglo napreduje, se morda prihodnjic sv. Miklavž pripelje še s kakšnim bolj modernim vozilom.

Za božič so vse naše slovenske šole v vasi napravile lepe šolske božične prireditve, za kar gre zasluga našim pridnim učiteljem in profesorjem. Na sveti dan popoldne pa smo imeli v župnijski dvorani božično prireditev, pri kateri so sodelovali tudi naši šolski otroci.

Za praznik nedolžnih otrok so letos že drugič tri bližnje župnije Sv. Križ, Prosek in Kontovel priredile skupni otroški praznik. Vsi otroci so se zbrali v naši župni cerkvi, kjer je bil za otroke govor in blagoslov otrok s skupnim petjem božičnih pesmi. Nato je bila prireditev v dvorani. Tokrat so nastopili z božično igro otroci s Kontovela, ki so prav lepo in pogumno podali svoje vloge. Nato je bila še kinopredstava.

V naši cerkvi imamo vsako leto zelo velike in lepe jaslice, ki jih napravi neki tukajšnji mladenič. Letos so sestavili v Trstu posebno komisijo, ki ocenjuje lepoto in dovršenost jaslic po cerkvah in zasebnih stanovanjih. Naš domači umetnik je zato napravil letos še posebno lepe jaslice in se tudi on javil za tekmovanje. Prepričani smo, da bo komisija ugodno ocenila njegov izdelek.

ZABNICE

Končno je drugi dan po novem letu le zapadel sneg. Pogrešali smo ga za božič, ker če so božični prazniki beli imajo kljub mrazu v sebi več lepote.

V cerkvi smo že pred božičem dobili nove svečnike za glavni oltar. Darovala jih je družina Schojerjeva v spomin na očeta, ki je to jesen umrl.

Pred praznikom sv. Treh kraljev so tudi letos obiskali vse družine po vasi trije kralji s svojim spremstvom in v vsaki hiši lepo zapeli, da jih je bilo kar veselje poslušati.

VPRAŠUJETE — ODGOVARJAMO

Naočniki ali očala?

Pri kozarcu dobrega je pogovor nanesel na besedo očala. Eni so trdili, da se po slovensko prav reče očala, drugi pa, da se mora reči naočniki. Jaz sem trdil, da je oboje prav, samo da je beseda naočniki bolj zastarela, očala pa bolj prilagojena času. Kaj se vam zdi vam?

T. C.

Ker gre za jezikovno vprašanje, moramo iskati odgovora pri jezikoslovcih, to se pravi v Slovenskem pravopisu. Ta ima obe besedi in priznava obema enake pravice. Zato smemo rabiti obe enako. Vendar je beseda očala bolj za domačo rabo, ker prihaja iz italijanske occhiali. Naočniki se nam zato zdijo bolj slovenska beseda.

Papežinja Ivana

Ali je res, da je bila v zgodovini Cerkev tudi neka ženska za papežinjo? Eden mojih prijateljev je trdil, da je bila, a ni mogel tega dokazati.

T. C.

Ne samo vaš prijatelj, tudi drugi trdijo to debelo laž, ker ne poznajo zgodovine sv. Cerkev. Stvar je pa naslednja:

Do srede XIII. stoletja nihče ne pozna kake ženske na papeškem prestolu. Okrog leta 1250 je pa nastala neka kronika (zgodovina), ki prva omenja, da je na papeškem prestolu sedela ženska, ki se je izdajala za moškega in so jo zato po pomoti izvolili za papeža. To da se je zgodilo leta 1099. Druge kronike nekoliko pozneje pa stavijo tako žensko v 9. oziroma v 10. stoletje. Vedno pa da je šlo za žensko, ki se je izdajala za moškega.

Ta legenda, nastala v 13. stoletju, je pozneje uživala precej verodostojnosti, posebno v času humanizma in Lutrove re-

RAZNE NOVICE

Velik uspeh ruskih strokovnjakov

Sovjetskim znanstvenikom in tehnikom se je posrečilo izstreliti raketo, ki je postala umetni satelit sonca. To je prvič, da je človeku uspelo poslati neko telo izven območja Zemlje. Raketa, ki tehta 1472 kg ter ima še 361 kg raznih znanstvenih aparatov, je v nedeljo ob 7. uri zjutraj letela mimo lune v oddaljenosti 6 do 8 tisoč km, nakar je nadaljevala svojo pot proti soncu. Ruski znanstveniki menijo, da bo raketa lahko krožila kot umetni satelit okoli sonca 15 mesecev. Vprašanje je le, kako bo premagala razdaljo 150 milijonov km, ki jo loči od sonca.

Podpredsednik britanske medplanetarne družbe Kenneth je že komentiral izstrelitev ruske rakete in prišel do zaključka, da bi se moralo območje lune postaviti pod nadzorstvo Organizacije združenih narodov.

V Rusiji, posebno v Moskvi, vlada nad posrečeno izstrelitvijo rakete proti soncu veliko veselje. Sovjetskim znanstvenikom je poslal čestitke tudi ameriški predsednik Eisenhower.

Navdušen sprejem novega beneškega patriarha

Benetke so v nedeljo 4. januarja navdušeno sprejele svojega novega patriarha Benečana msgr. Giovannija Urbanija. Msgr. Urbanij je 44. beneški patriarh in 31. Benečan, ki zaseda škofijski beneški prestol. Beneški patriarhat je bil ustanovljen leta 1451. Veliki možje, ki jih je pozneje sv. Cerkev postavila na oltar, so že zasedali sedež beneškega patriarha; med temi sv. Lovrenc Justinian in sv. Pij X.

Vse Benetke so bile zbrane vzdolž Velikega kanala in na trgu sv. Marka. Na stotine ladjic in gondol pa je spremljalo motorni čoln kardinala Urbanija, novega beneškega patriarha. Ko je kardinal stopil na trg sv. Marka, je najprej poljubil križ, nakar so sledili pozdravni govori beneške oblasti. V katedrali sv. Marka so nato zapeli slovesno zahvalno pesem in novi patriarh je imel na zbrane vernike prvi govor.

Most čez Panamski prekop

V Panami so začeli z deli za zgraditev mostu preko znamenitega Panamskega prekopa. Dela bodo trajala tri leta, stroški pa 23 milijonov dolarjev. To bo prvi most, ki bo povezal obe celini.

Človeško življenje se je podaljšalo

Leta 1881 so v Italiji ljudje povprečno živeli 35 let, sedaj pa se je srednja starost dvignila na 65 let. Zato je tudi razumljivo, zakaj se je število prebivalstva

forme, kajti eni in drugi so bili sovražni papeštvu. Zato jim je vse prav prišlo, kar je bilo papeštvu v sramoto. Toda resni in resnicoljubni zgodovinarji so že od leta 1568 dalje začeli dokazovati, da je vest o papežinji Ivani le legenda in plod ljudske fantazije. Med temi so kardinal Bellarmino, protestant D. Blondel in v preteklem stoletju nemški zgodovinar Döllinger. Vsi ti in drugi so z dokumenti v rokah dokazali, da kake papežinje na prestolu sv. Petra nikoli ni bilo in da je zato legenda o papežinji Ivani le plod ljudske fantazije. Vseled tega danes noben resen zgodovinar ne trdi več kaj podobnega. Kljub temu ta bajka ni še izumrla. Za to skrbijo nasprotniki Cerkev, ki preproste ljudi še vedno varajo z legendami iz srednjega veka, čeprav sami vedo, da so le izmišljotine. Če boste torej še kaj slišali o papežinji Ivani, vedite, da je to bajka, ki jo še vedno širijo sovražniki Cerkev, samo da morejo Cerkev blatiti.

Na tretje vprašanje, ki ste nam ga postavili, vam ne moremo odgovoriti, ker ne vemo, kakšne namene ima ali nima sedanji sv. oče. Vsekakor smemo zaupati, da bo pravično vladal sv. Cerkev kakor dober pastir in oče, kot je to že pokazal.

v tem času dvignilo od 25 milijonov na 50 milijonov.

Letalski promet v preteklem letu

V preteklem letu so letala za civilni promet prepeljala 89 milijonov potnikov, to je tri milijone več kot v letu 1957.

Kako dosežeš vodilno mesto v Rusiji

Gospod Whitney je bil 9 let v Rusiji in je svoje vtise popisal v reviji Think. Vodilne osebnosti so po mnenju tega moža v Rusiji mnogo bolj plačane kot v zahodnem svetu. Za neuspehe pa so v Rusiji zopet mnogo hujše kazni kot na zahodu. Pod Stalinom so neuspeh često kaznovali s smrtjo, ali s takojšnjo premeštvitvijo iz uglednega urada v sibirskie rudnike.

V Rusiji nujno zahtevajo, da se morajo odgovorni voditelji baviti s politiko. Izvesti mora n. pr. produkcijski načrt, ki je bil predebatiran z državnimi oblastmi. Če pri načrtu ne uspe, se smatra to za politično napako. Voditelj tovarne o načrtu ne razpravlja z delavci in strokovnjaki, ampak s člani partije in z vlado. Nihče ne more zasesti visokega gospodarskega položaja, če nima tudi političnih zaslug.

Koliko las ima človek

Rajko Dosič je dal ostriči svojega sina, njegove lase pa je shranil. Po dolgem trudu jih je preštel in tako spoznal, koliko las ima človek. Naštel jih je 334.560.

Napredna kokoš

Radio Peking je sporočil, da neka kokoš, hranjena na poseben način, znese štiri jajca na dan.

Mikojan v ZDA

Takoj po Novem letu se je močno poživila mednarodna diplomatska delavnost. Najprej moramo beležiti potovanje sovjetskega voditelja Mikojana v Združene države. O Mikojanu je znano, da je prijatelj Hruščeva in velik strokovnjak v gospodarstvu. Trenutno je mož št. 2 Sovjetske zveze. V ZDA je sicer prišel na privatni obisk, kot trdijo, predvsem zato, da si ogleda ameriško gospodarstvo. Vseled tega bo obiskal glavna ameriška industrijska središča: Detroit, Cleveland, Chicago. Ali pri tem gotovo ne bo pozabil na politiko. Zato je že imel razgovore z zunanjim tajnikom Foster Dullesom in jih bo še imel. Verjetno da se bo ob koncu svojega obiska sestel tudi s predsednikom Eisenhowerjem. Prvi vtisi ob Mikojanovem obisku so ugodni, kakor da bi bil mož dobre volje.

OBVESTILA

IZPLAČILO 13. PLAČE GOSPODINJSKIM POMOČNICAM. Po zakonskih predpisih imajo pravico do 13. plače v višini mesečnih prejemkov vse gospodinjske pomočnice in pomočniki, ki so v službi že leto dni. Ostalim pa pritiče toliko dvanajstink mesečne plače, kolikor mesecev so bili v službi.

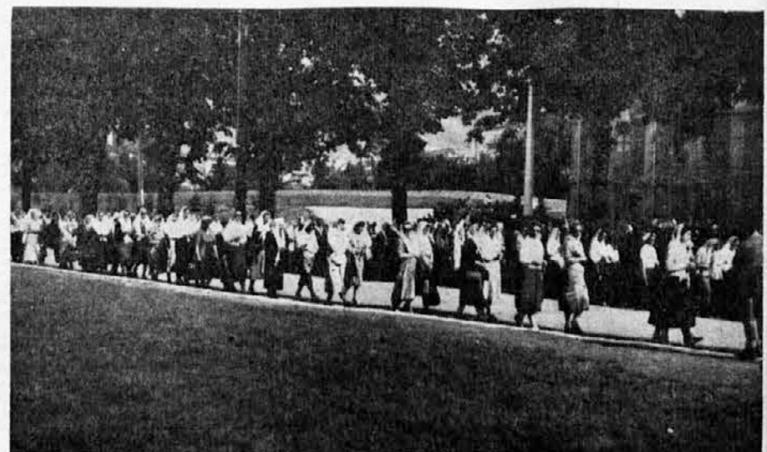
DAROVI:

Za slov. malosemeniščane: Namesto cvetja na grob pok. Ivana Brumata daruje N. N. 5000; Namesto cvetja na grob pok. Franciške Pavletič daruje N. N. 5000 lir.

OGLASI

Za vsak mm višine v širini enega stolpca: trgovski L. 20, osmrtnice L. 30, več 7% davek na registrskem uradu.

Odgovorni urednik: msgr. dr. Fr. Močnik
Tiska tiskarna Budim v Gorici

SLOVENSKI ROMARI MED PROCESIJO V LURDU